

FIATAL MŰSZAKIAK TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAKA XVII.

Kolozsvár, 2012. március 22–23.

TÓPARTI LÁMPÁS MAKOVECZ - EMLÉKEST PÉCSETT

TURI Tamás, HORVÁTH Magdolna, KÓSA Balázs

Abstract

The 'b2' student group of University of Pécs – Faculty of Engineering and Information Technology, in collaboration with the Breuer Marcell School of Ph. D. Studies organized an outdoor exhibition and screening on 20.11.2011. to commemorate the recently deceased world-wide famous architect, Imre Makovecz. The program was held in the Balokany grove near Kodaly Centre.

Key words:

Imre Makovecz, Pécs, group b2, architecture, visual culture, commemoration

Összefoglalás

A Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Karának „b2” elnevezésű hallgatói csoportja és a Breuer Marcell Doktori Iskola szervezésében 2011. november 20-án szabadtéri kiállítással és vetítéssel emlékezett meg a nemrég elhunyt világhírű magyar építésze, Makovecz Imrére. A rendezvényt a pécsi Kodály Központ szomszédságában található Balokány - ligetben tartották.

Kulcsszavak:

Makovecz Imre, Pécs, b2 csoport, építészet, vizuális kultúra, megemlékezés

1. Makovecz Imre

Makovecz Imre Kossuth-díjas magyar építész, a magyar organikus építészet egyik képviselője, mestere, a Magyar Művészeti Akadémia alapítója, örökös elnöke. Budapesten született 1935. november 20-án. Élete első tíz évében sok időt töltött apja szülőfalujában, a zalai Nagykapornakon, ami nemcsak személyes életére, de későbbi pályájára is nagy hatást gyakorolt. Építésként fő műve az 1992-es sevillai világkiállítás magyar pavilonja. Máiig száznál több különböző funkciójú, jellegzetes stílusjegyeket hordozó épület jelzi munkásságának eredményét. A hagyományos alapanyagok, és főleg a fa felhasználásával készült épületeinek hagyományörző hatása van, a fát nem díszítőelemként, hanem szerkezetként használta. Szerinte az épületnek úgy kell kinéznie, mintha az alja a földből nőtt volna ki és a teteje pedig az égből ereszkedett volna alá. Építészete organikus, mivel szándéka az volt, hogy egylényegűvé váljon az épület a környezettel, szervesen illeszkedjen a tájba. Makovecz Imre mondta - „Kezdetől azt az egy épületet szerettem volna megépíteni, amely az emberiség kezdete előtt már állt.”

2. b2 csoport

A b2 elnevezésű csoportunk a kultúrához és Pécshez kötődő, a legkülönbözőbb tudományterületeken tevékenykedő egyetemista diákok együttműködése. A fiatalok ötleteit, életfelfogását, gondolatait, ízlését, a jövőről alkotott képét szeretnék eljuttatni a város és a régió polgárai felé. Másfelől a híd szerepét szeretnénk betölteni a város és a fiatal értelmiség között. Az ifjúságot, annak szubkultúráját, a rá jellemző energiát, dinamizmust, innovációt és kreativitást képviselve szeretnénk információcsatornát nyitni a város felé. Ötleteinket közös ötletbörzék eredményein keresztül a 20-30 éves korosztályra jellemző intuitív megoldásokkal és módszerekkel kívánjuk megvalósítani. A munkacsoport tagjai olyan fiatalok, akik már tanulmányaik és munkájuk, társadalmi aktivitásuk, érdeklődési körük révén bekapcsolódtak az egyetem, a város és a régió kulturális életébe. Építőművészeti, mérnöki, informatikai, közgazdasági, jogi, művelődési, grafikai és fotóművészeti területen aktívan dolgoznak, alkotnak. Olyan fontos kérdéseket kívánunk feszegetni, mint például a pécsi közösségépítésre alkalmas köztér-rekonstrukció, akárcsak Pécsen az Indóház tér és környékének rendezése, mivel „ez a csomópont nemcsak a vasúton érkezők számára meghatározó hely, de innen induló, ide érkező vagy áthaladó buszjárataival a helyi közlekedésben is kiemelkedő szerepe van” [1]. Projektjeink megvalósításánál fontos szempont az esélyegyenlőség, az egyenlő esélyű környezet kialakítása, „úgy gondoljuk, hogy az építészek feladata, hogy az egyetemes tervezési elvek alkalmazásával olyan környezetet formáljanak, amely mindenki számára egyenlően használható” [2]. Mindezeket túl fontos feladatunknak érezzük a kulturális gyökerek megismerése, az építészeti értékek tanulmányozása, környezetünk értékeinek megőrzése, „a vidéki térség településeinek a kulturális örökség fenntartása, helyreállítása, korszerűsítése, (...) az épített, természeti és kulturális örökség és helyi identitás megőrzése, megújítása és ez által a települések vonzerejének növelése” [3].

1. kép. b2 csoport tagjai (fotó: Barna Eszter)

3. Makovecz emlékest

„Makovecz Imre személye, építészeti alkotásai, közügyekben elfoglalt álláspontja évtizedek óta megkerülhetetlen a szűkebb szakmai és a szélesebb nagyközönség számára. " (Gerle János) Ezekhez a gondolatokhoz csatlakozva, és Makovecz Imre egyéni építészeti stílusának iskolateremtő hatása és munkássága iránti tiszteletből 2011. november 20-án, a születésének évfordulóján a csoport első akciójaként Pécssett a Balokány – ligetben egy tóparti lámpás Makovecz emlékestet tartott.

2. *kép.* Makovecz emlékest Pécssett a Balokány – ligetben a tó vizén úszó lámpásokkal (fotó: Szentendrei Antal)

A megemlékezés mellett az is cél volt, hogy a tavat és környékét a mindennapos észrevétlenségéből levetkőztessük. Ez sikerült, a tó és környéke messziről ragyogott, gyönyörűek és sejtelmesek voltak a színek, fények itt ebben a didergős téli napon mind a tó körül és a vízen is. A tó partján a kiállítás, egyszerűen, direktben megvilágítva, mindenféle fölösleges sallang nélkül mutatta be hatalmas méretű posztereiken Makovecz épületeit, a látogató igaz vacogva, de végig tudott sétálni az életművön. Az este folyamán elhangzott beszédek személyes hangvételiére sikeredtek, Dr. Dévényi Sándor, mint tanítvány, Dr. Jankovics Tibor, mint kolléga megemlékezésén keresztül tulajdonképpen megismerhettük Makoveczet nem csak, mint építész, hanem mint embert is. Krasznói Klára színművésznő érdes női hangján Ady Endre verssel keretezte a beszédeket. Ezt követte a több mint 3500 emlékmécses vízre helyezése, a tó közepéről csónakból engedték útjukra őket, miközben a tópartról a résztvevők együttesen helyezték vízre mécseseiket, volt, aki saját készítésű lámpását. A résztvevők között voltak óvodások, középiskolások, szülők, nagyszülők, építészek, mérnökök, hallgatók, oktatók, kollégák, barátok. Mindeközben a sötétben a tó partján felcsendültek a magyar népi dallamok.

5. Összefoglaló

„Ahogy a kis lángok egyenként a vízre kerültek, ahogy útnak indultak, az ember azonnal megértette, hogy miért szokás lelkeket idézni gyertyafénnyel.” (Mayer Zsófia)

4. Irodalmi hivatkozás

[1] KÓSA B., *Pécs 2010 – Indóház tér és környéke rendezés*, Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2011, pp. 63-66.

[2] TURI T., HORVÁTH M., *Közszolgáltatások komplex akadálymentesítése a gyakorlatban*, Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2011, pp. 361-364.

[3] HORVÁTH M., *Vidéki örökség megőrzése – Dunaszentgyörgyi Református templom*, Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2010, pp. 133-136.

Irodalom

[1] Gerle János (szerk.): *Makovecz Imre műhelye - Tervek, épületek, írások, interjúk*, Mundus kiadó, 1996.

[2] KÓSA B., *Pécs 2010 – Indóház tér és környéke rendezése*, Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2011, pp. 63-66.

[3] TURI T., HORVÁTH M., *Közszolgáltatások komplex akadálymentesítése a gyakorlatban*, Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2011, pp. 361-364.

[4] HORVÁTH M., *Vidéki örökség megőrzése – Dunaszentgyörgyi Református templom*, Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2010, pp. 133-136.

TURI Tamás, okl. építőmérnök, PhD hallgató
turi.tamas.tuki@gmail.com

HORVÁTH Magdolna, okl. építész, okl. építőmérnök, egyetemi tanársegéd, DLA hallgató
magdolna.horvath@gmail.com, horvathm@pmmik.pte.hu

KÓSA Balázs, okl. építész, DLA hallgató
kosa.balazs.84@gmail.com

Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar Breuer Marcell Doktori Iskola
7624, Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2.
+36 (72) 503 650 /